

Nosál červený (*Nasua nasua*)

Synonyma: *Nasua rufa*

Anglické jméno: Coatimundi, Coati

Čeleď: *Procyonidae*

Obr. 1 Nosál červený. Foto: Ondřej Prosický

Původ: Jihozápad USA, Mexiko, mimo Chile celá Jižní Amerika. Podle geografického rozšíření se rozlišuje 12 poddruhů.

Sekundární rozšíření: Byl vysazen přibližně před 50 lety na ostrov Robinson Crusoe cca 600 km od chilského pobřeží. Několik jedinců uniklo z chovů ve Velké Británii. Nosálové žijí také na Mallorce, zřejmě se též jedná o jedince uniklé ze zajetí.

Rozšíření v ČR: Není zaznamenán ve volné přírodě. Chován v ZOO Tábor výjimka od MŽP), několik desítek chovatelů má registrované nosály v držení na dožití.

Cesty zavlečení: Dříve oblíbený druh pro chov v ZOO a u domácích chovatelů. Odtud možné úniky a šíření do okolí.

Popis: Délka těla se u dospělých jedinců pohybuje mezi 40 - 70 cm, ocas je zhruba stejně dlouhý. Hmotnost těla kolísá mezi třemi až osmi kilogramy. Srst sytě červenohnědá, někdy přechází do žlutavé a šedé. Má krátké přední a dlouhé zadní nohy – tlapky jsou černé. Silný pruhovaný ocas bývá při chůzi vztyčen. Typický je protáhlý čenich - po stranách černý až k očím. Okolo očí jsou světlé skvrny.

Obr. 2 Obličejová maska nosála červeného. Foto: Ondřej Prosický

Žije zhruba 7 let ve volné přírodě, v zajetí až 18 let. Samice je březí 77 dní a rodí 1 - 7 mláďat. Zpočátku jsou v hnízdě na stromě nebo v dutině, matka je kojí asi měsíc. Jedná se o denního tvora, který tráví většinu doby ve větvích stromů. Společenský živočich, žije ve smečkách. Žere různé plody, hlízy, vejce, mláďata ostatních zvířat, drobné zemní obratlovce a bezobratlé.

Obr. 3 Nosál červený. Foto: Ondřej Prosický

Možnosti záměny: Z domácích druhů je nejpodobnější jezevec lesní (*Meles meles*). Oproti nosálovi má krátký nepruhovaný ocas, jinou kresbu v obličejí a srst bývá šedavá. Podobný se může zdát i další druh z unijního seznamu – mýval severní (*Procyon lotor*) – ten nemá tak protáhlý čenich, disponuje odlišnou obličejovou maskou a srst je šedá. Nepůvodní psík mývalovitý (*Nyctereutes procyonoides*) též nemá tak protáhlý čenich a ani pruhovaný ocas.

Ze stejného rodu je podobný nosál bělohubý (*Nasua narica*), který se začíná více objevovat v našich ZOO na úkor n. červeného. Liší se obličejovou maskou - zejména světlým čenichem.

Obr. 4 Jezevec lesní. Foto: Ondřej Prosický

Obr. 5 Mýval severní. Foto: Jakub Schneider

Obr. 6 Psík mývalovitý. Foto: Lubomír Klátil, Biolib.cz

Riziko: Jde o všežravce. Lokálně hrozí možnost snížení populací drobných živočichů, kteří mu slouží jako kořist. Nejvíce ohroženy jsou druhy na zemi hnízdícího ptactva.

Likvidace: Odstřel či odchyt do živolovných pastí (sklopce), nejefektivnější je kombinace obou metod.

Zdroje:

Coatimundi - Fact sheet, NNSS, www.nonnativespecies.org

Mayol, J. 2019. Information on measures and related costs in relation to species included on the Union list: *Nasua nasua*. Technical note prepared by IUCN for the European Commission.

<https://zoohluboka.cz/zvirata/zvire/nosal-cerveny>

<http://www.cabi.org/isc/datasheet/74001>

Citace: Görner T. 2025. Nosál červený (*Nasua nasua*), informační karta, AOPK ČR Praha. Dostupné na: <https://invaznidruhy.aopk.gov.cz/invazni-druhy-z-unijniho-seznamu>